

Versie: 2

Begroting 2016

Regio Stedendriehoek

Bureau Stedendriehoek
Mei 2015 (primaire begroting 2016)

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Uitgangspunten en kaderstellig	4
2.1 Inleiding	4
2.2 Structureel effect jaarrekening 2014	4
2.3 Oplossingsrichting structureel tekort 2015 en verder	4
2.4 Indexcijfers	5
2.5 Bijdrage 2016 op basis van bovenstaande uitgangspunten	5
3. Begroting 2016: toelichting per programma	
Programma 001 Bestuur en Bureau	6
Programma 002 Agenda Stedendriehoek	7
Programma 003 Subsiestromen	9
Resultaat 2016	11
4. Recapitulatie op programmaniveau en meerjarenperspectief 2016-2019	12
5. Paragrafen	14
4.1 Weerstandvermogen	14
4.2 Financiering	15
4.3 Bedrijfsvoering	17
4.4 Verbonden partijen	17
4.5 Rechtmatigheid	18
Bijlagen 2016:	19
1. Producten en kostenplaatsen 2016	
2. Staat van personele lasten	
3. Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen bedragen	
4. Overzicht leningen	
5. Overzicht van aangevraagde subsidies voor diverse projecten	
6. Bijdragen gemeenten voor de begroting 2016	
7. Financieel Kader 2015-2018	

1. Inleiding

De begroting 2016 voor de Regio Stedendriehoek ligt voor. Het financieel sturingsinstrument voor het dagelijks bestuur om de organisatie en inhoudelijke doelstellingen te realiseren.

Om te voldoen aan de nieuwe wettelijke voorschriften zijn nu ook kaderstelling en uitgangspunten opgenomen. Vervolgens worden de programma's Bestuur en Bureau Stedendriehoek, De Agenda Stedendriehoek, en Subsidienormen opgenomen. Daarna wordt het financiële perspectief voor 2016 en meerjarig 2016 – 2019 weergegeven. Aangevuld met de voorgeschreven paragrafen en producten specificaties 2016. Een volledige begroting die inzicht geeft in de uit te voeren activiteiten en de wijze van financiering en die aansluit bij de ambities van de regio Stedendriehoek.

In het bijzonder valt te vermelden dat vanaf 2016 weer volledig wordt geïndexeerd. Hiermee wordt o.a. bereikt dat toekomstige begrotingen meer in overeenstemming wordt gebracht met de realiteit. Waarmee tevens wordt voldaan aan de wettelijke verplichting dat structurele lasten gedekt worden door structurele baten.

Koos Paauw
Portefeuillehouder Middelen / Personeel

2. Uitgangspunten en kaderstelling

2.1 Inleiding

De nieuwe wet GR schrijft voor de dat we kaderstelling en uitgangspunten nu ook in de begroting dienen op te nemen. Op 18 december 2014 is het Financieel Kader 2015-2018 vastgesteld. Deze is in de bijlage van deze begroting opgenomen (bijlage 7). In dit hoofdstuk wordt specifiek ingegaan op de in deze begroting gehanteerde uitgangspunten.

2.2 Structureel effect jaarrekening 2014

In het verleden heeft de regio als bezuinigingsmaatregel er voor gekozen een aantal jaar de begroting inclusief de salarissen niet te indexeren. Dat heeft als gevolg dat de salarislaster (inclusief inhuur control ca) zoals die nu in de begroting van de regio zijn opgenomen, niet synchroon lopen met de loonontwikkelingen bij de gemeenten (waar wel looncorrecties vanwege cao-ontwikkelingen worden toegepast). De regiogemeenten leveren via detachering de medewerkers aan het regiobureau en rekenen de actuele loonkosten aan de regio door. Vanwege het niet indexeren in de afgelopen jaren, is een "gat" ontstaan tussen realiteit (blijkend uit de jaarrekening 2014) en de huidige begrote salarislaster waardoor er momenteel een structureel tekort in de begroting van de regio zit bij de salarislaster ter grootte van ongeveer € 32.000 - € 35.000.

De begroting van de regio is inclusief BTW (hier is destijds in overleg met de regiogemeenten voor gekozen bij de invoering van het BTW-compensatiefonds). De wijziging van het BTW-tarief per 1 oktober 2012 van 19% naar 21% is eveneens niet in de budgetten van de regio gecorrigeerd. Omdat het hier om detachering (bureau) en inhuur (control) gaat, betaalt de regio BTW over deze salarislaster. Hierdoor is een nadeel ontstaan van € 9.000 - € 10.000. Dat betekent een totaal structureel tekort in de salarislaster (inclusief control) van ongeveer € 41.000 - 45.000.

2.3 Oplossingsrichting structureel tekort 2015 en verder

Begroting 2015

De begroting 2015 is medio 2014 vastgesteld . Het is niet wenselijk deze begroting aan te passen en daarmee een gewijzigde bijdrage voor te leggen aan de gemeenten. Voorgesteld wordt bij de jaarrekening 2015 een deel van de reserve Rente in te zetten, aangezien de lening in februari 2015 volledig is afgelost en de reserve na boekjaar 2015 niet meer ingezet hoeft te worden voor toekomstige rentenadelen. Op deze manier hoeft het tekort in de salarissen niet afgewenteld te worden op de gemeenten (hogere bijdrage via begrotingswijziging) en lost de regio dit nadeel voor het jaar 2015 op deze manier zelf op. Overigens vereist een andere inzet van een reserve wel een besluit van ons Dagelijks Bestuur. Bij de rekening 2014 zal dan ook worden voorgesteld de reserve Rente na 2015 niet uit te keren, maar in te zetten voor het structurele nadeel bij de salarissen. Voor 2015 gaat het dan om een eenmalige bate welke wordt ingezet voor het structurele nadeel.

Begroting 2016

De begroting 2016 wordt geïndexeerd conform onderstaande indexcijfers (zie bij indexcijfers). Daarnaast stelt de regio voor om een eenmalige inhaalslag te maken voor de salarisbudgetten (incl. control). De nieuwe wetgeving stelt verplicht dat we structurele lasten moeten dekken met structurele baten.

In de begroting 2016 zit deze inhaalslag verwerkt. De salariscijfers zijn geactualiseerd op basis van de jaarrekening 2014, naast de index is er totaal € 41.000 netto gecorrigeerd in jaarschijf 2016.

De andere correctie die verwerkt is, is het inpassen van de nieuwe formatie (DB februari 2015) van de sr. beleidsmedewerker voor 24 uur per week ad € 74.936 incl. BTW op jaarbasis. De dekking hiervan is als volgt (alle bedragen incl. BTW):

- verlaging budget huisvesting	60.109
- urenvermindering sr. beleidsmedewerker	11.846
- verlaging budget overige personeelslasten	5.000
- verlaging budget salarisadministratie*	500 +
Totale dekking nieuwe formatie 2016	77.409

Daarnaast stelt de regio voor om het restant van de reserve Rente ter grootte van € 20.000 in te zetten als dekking voor de eenmalige aanpassing salarisbudgetten in 2016, zodat niet het gehele nadeel ineens op de gemeenten wordt afgewenteld.

* het restant ad € 151 is voor € 100 bij lidmaatschappen opgeteld en de resterende € 51 bij de kosten inzake betalingsverkeer. Deze post kan vervallen, aangezien deze kosten werden begroot voor het personeel dat rechtstreeks in dienst is van de regio en niet gedetacheerd (pensioering 1 november 2014).

Begroting 2017

Bij de begroting 2017 wordt voorgesteld te indexeren, zodat budgetten reëel begroot worden op basis van de huidige gegevens. Uiteraard zal daarbij dan ook kritisch gekeken worden naar de andere begrotingsposten.

2.4 Indexcijfers

Bij het opstellen van de begroting 2015 is voorgesteld weer volledig te indexeren. In de jaren 2011 tot en met 2013 is geen enkele index toegepast. In 2014 zijn op begrotingsbasis alleen de loongerelateerde budgetten geïndexeerd. In de begroting 2015 zijn alle budgetten geïndexeerd.

Voor de indexeringscijfers wordt aansluiting gezocht bij de indexeringsrichtlijnen van de gemeente Apeldoorn. De GGD Gelre IJssel volgt ook deze indexering. De regio indexeert alleen de begroting en doet niet aan nacalculatie. Cijfers zijn gebaseerd op de CPB-cijfers. Op 1 indexcijfer wijkt de regio af van de indexeringscijfers van Apeldoorn. Voor 2016 was een negatieve index berekend voor materiele kosten. De regio heeft echter een aantal jaar niet geïndexeerd, in afwijking op deze negatieve index is de index bij de regio daarom 0 en niet negatief. De volgende indexen zijn gehanteerd in de begroting 2016-2019:

	2016	2017	2018	2019
materiële index	1	1,0075	1,0075	1,0075
loonkostenindex	1,0175	1,012	1,012	1,012
gewogen index	1,007	1,01	1,01	1,01
huurindex	1,01	1,01	1,01	1,01

2.5 Bijdrage 2016 op basis van bovenstaande uitgangspunten

Rekening houdend met hetgeen zoals onder het kopje Begroting 2016 is omschreven, komt de jaarlijkse bijdrage voor de gemeenten uit op in totaal € 1.063.973, daarbij is al rekening gehouden met € 20.000 bijdrage van reserve Rente, zie ook hieronder:

	Apeldoorn	Deventer	Zutphen	Brummen	Epe	Lochem	Voorst	Totaal
inwoners 31/12/14	158.106	98.535	46.845	20.983	32.226	33.274	23.916	413.885
begroting 2016								
Begroting 2016	lasten							baten
Public Relations	74.349	28.401	17.700	8.415	3.769	5.789	4.296	74.349
Bureau Stedendriehoek	740.814	282.994	176.368	83.848	37.558	57.681	59.557	740.814
Agenda Stedendriehoek	248.810	95.046	59.235	28.161	12.614	19.373	20.003	248.810
Totaal inwonerbijdrage 2016	1.063.972	406.442	253.303	120.424	53.941	82.843	61.481	1.063.972
Totaal inwonerbijdrage 2015	1.031.709	392.908	245.311	117.740	52.776	80.710	59.283	1.031.709
Totaal inwonerbijdrage 2014	1.004.152	381.714	239.167	114.657	51.567	78.617	57.573	1.004.152

In meerjarenperspectief zal de bijdrage op basis van de inwoneraantallen 2016 als volgt er uit zien:

Bijdrage per gemeente (obv meerjarenraming B2016)				
	2016	2017	2018	2019
Apeldoorn	406.442	418.607	423.198	427.841
Brummen	53.941	55.555	56.165	56.781
Deventer	253.303	260.885	263.746	266.639
Epe	82.843	85.323	86.258	87.205
Lochem	85.537	88.097	89.064	90.041
Voorst	61.481	63.321	64.015	64.718
Zutphen	120.424	124.028	125.389	126.764
Totaal	1.063.972	1.095.816	1.107.835	1.119.988

3. Begroting 2016: toelichting per programma

Programma 001 Bestuur en Bureau Stedendriehoek

Budgethouder: Secretaris

Portefeuillehouder: Allen

Programma: 001

Omschrijving en activiteiten: wat willen we bereiken?

De regionale samenwerking wordt gecoördineerd en gefaciliteerd door een klein bureau (met vanuit de regiogemeenten gedetacheerde medewerkers) en daarnaast de inzet ("om niet") van eigen capaciteit en kwaliteit van de regiogemeenten.

Het bureau Stedendriehoek vormt de verbindende schakel tussen de deelnemende gemeenten en de externe partners in de regio en fungeert daarbij als het "loket" voor nieuwe initiatieven. Er worden verbanden gelegd en activiteiten gecoördineerd en gefaciliteerd. Communicatie is hierbij een belangrijke taak van het bureau.

Wat betreft de afstemming binnen de zeven regiogemeenten verzorgt het bureau de ondersteuning van het Dagelijks Bestuur, de Regioraad, de Bestuurlijke Carrousels en de diverse interne overleggen. Daarnaast verzorgt het bureau de bedrijfsvoeringactiviteiten.

Doelgroepen: voor wie is het product bestemd?

Deelnemende gemeenten binnen de regio Stedendriehoek.

Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Totaal PR Stedendriehoek	87.651	74.349	74.349
Totaal Bureau Stedendriehoek	771.650	710.280	760.814
Totaal Rente en Financiering	11.261	12.242	0
Totaal Financiering en Resultaat	11.708	0	0
Totale lasten Bestuur en Bureau	882.270	796.871	835.163

	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Bijdrage gemeenten	764.152	784.629	815.163
Vrijval diversen	55.500		
Mutatie reserve		12.242	0
Totale baten Bestuur en Bureau	819.652	796.871	815.163

Saldo	62.618-	-	20.000-
--------------	----------------	----------	----------------

Meerjarenperspectief	2017	2018	2019
Lasten	844.518	854.024	863.640
Baten	844.518	854.024	863.640
Saldo	-	-	-

Het overzicht met het resultaat is opgenomen na het overzicht met subsidies, pagina 9.

Programma 002 De Agenda Stedendriehoek

Budgethouder: Secretaris

Portefeuillehouder: Allen

Programma: 002

Omschrijving en activiteiten: wat willen we bereiken?

Onder de werktitel "Re-inventing the Stedendriehoek" is een interactief proces opgestart waaraan externe partners uit het bedrijfsleven, onderwijs, maatschappelijke organisaties, provincies en gemeenten hebben deelgenomen. In gezamenlijk overleg is de toekomstige koers van de regio Stedendriehoek bepaald.

De resultaten van de herijking zijn verwoord in "De Agenda Stedendriehoek: samenwerking biedt kansen voor vestigingsklimaat ". De Agenda Stedendriehoek is eind december 2013 bekrachtigd. De zeven gemeenten hebben op 19 december 2013 de bestuursverklaring "We willen beter worden in wat we samen zijn" ondertekend. De financiële vertaling van de herijking is vastgelegd in de begroting 2014. Deze begroting is daar een verdere uitwerking van.

Gekozen is voor één centrale doelstelling, namelijk het versterken van de kwaliteit van het vestigingsklimaat in brede zin. Het vestigingsklimaat wordt bepaald door vier sterke troeven: een robuuste economie, grote sociale betrokkenheid (menselijke maat), goede bereikbaarheid en de hoge kwaliteit van stad en landschap. Deze troeven worden optimaal ingezet door hieraan vier opgaven te verbinden, te weten:

1. Innovatie krachtig maken
2. Sociaal kapitaal beter benutten
3. Blijven werken aan bereikbaarheid
4. Leefomgeving met kwaliteit versterken

Binnen deze opgaven zien we tal van kansen die de regio bij voorkeur samen met partners wil oppakken. De regio is daarbij één van de partijen. De rol van de regio verschilt per kans: die is soms agenderend, soms besluitvormend en soms stimulerend en faciliterend. De kansen worden uitgewerkt in concrete programma's.

Het werkbudget is gekoppeld aan de vier opgaven en wordt ingezet om de kansen te realiseren en de nieuwe werkwijze, samen met externe partners, te ondersteunen en te stimuleren. Concretisering van het bovenstaande wordt nader beschreven in het werkprogramma 2016.

Doelgroepen: voor wie is het product bestemd?

Deelnemende gemeenten binnen de regio Stedendriehoek.

Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Innovatie	35.000	30.885	31.101
Sociaal Kapitaal	8.320	30.885	31.101
Bereikbaarheid	27.666	61.770	62.202
Leefomgeving	191.321	72.065	72.569
Algemeen	11.009	51.475	51.835
Totale lasten Agenda	273.316	247.080	248.810

	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Bijdrage gemeenten agenda	240.000	247.080	248.810
Bijdrage prv KBA/routenetkaartej	67.279		
Bijdrage prv inzake Majeure opgave fas 1 tm 3	23.486		
Totale baten Agenda	330.765	247.080	248.810

Saldo	57.449	-	-
--------------	---------------	----------	----------

Meerjarenperspectief	2017	2018	2019
Lasten	251.298	253.811	256.349
Baten	251.298	253.811	256.349
Saldo	-	-	-

Programma 003 Subsiestromen

Budgethouder: Secretaris

Portefeuillehouder: Hans van der Hoeve
Jos Penninx

Programma: 003

Omschrijving en activiteiten: wat willen we bereiken?

Op 25 april 2012 is door Gedeputeerde Staten van Gelderland het Programma Stad en Regio 2012-2015/2017 (portefeuillehouder Hans van der Hoeve) vastgesteld. Op 26 juni 2013 heeft Provinciale Staten dit programma gewijzigd met de vaststelling van de zogenaamde 2^e tranche en de wijzigingen met betrekking tot de 1^e tranche. De subsidie is voor de periode van 2012-2015 verhoogd met een kleine € 3 miljoen, tot ruim € 14,2 miljoen.

Vanwege de ophanden zijn de verkiezingen van de provincies (18 maart 2015) is nog niet bekend of er een nieuw regiocontract zal komen. De geluiden zijn positief, echter de beschikbaarheid van het subsidie zal afhankelijk zijn van het nieuwe provinciebestuur. In het eerste kwartaal vindt de feitelijke afronding en afrekening van dit contract plaats.

De Omgevingsdienst Veluwe IJssel (OVIJ) is per 1 januari 2013 formeel van start gegaan, de GUEV-taken zijn hier onder gebracht. De regio was tot en met 2014 opdrachtgever aan gemeente Apeldoorn, de gemeente Apeldoorn geeft vervolgens opdracht aan de OVIJ voor uitvoering GUEV-taken. 2014 was overigens het laatste jaar van deze subsidieperiode. Continuering van dit subsidie zal niet meer via de regio lopen.

In december 2013 is een subsidie aanvraag ingediend voor het vervolg op project Mobiliteit, genaamd Beter Benutten (portefeuillehouder Jos Penninx). Dit project is eerste kwartaal 2014 van start gegaan. Onlangs is uitsluitend verleend voor het afronden van de activiteiten tot einde 2015 (in plaats van de oorspronkelijke einddatum 31 december 2014). Momenteel lopen ook de voorbereidingen van Beter Benutten 2. Het is ten tijde van het opstellen van deze begroting (eerste helft maart 2015) nog niet geheel duidelijk wanneer dit van start gaat en hoe dit vorm gegeven gaat worden en hoe veel subsidie hiermee gemoeid is. Bij de jaarrekening 2014 is € 15.000 gereserveerd om hier expertise voor in te huren ter voorbereiding.

Doelgroepen: voor wie is het product bestemd?

Deelnemende gemeenten binnen de regio Stedendriehoek, die een project uit hoofde van het regiocontract uitvoeren.

Deelnemende gemeenten binnen de regio Stedendriehoek, die een project uit hoofde van subsidie Beter Benutten uitvoeren, inclusief de regio zelf.

Kosten: wat gaat het programma kosten?

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Regiocontract, betaalde voorschotten en declaraties GUEV subsidie uitgekeerde voorschotten en afrekeningen aan Apeldoorn	5.621.779 168.544	1.847.175 vervallen	pm vervallen
Beter Benutten	981.388	pm	pm
Totale lasten Subsielstromen	6.771.711	1.847.175	-

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Regiocontract, ontvangen voorschotten en afrekeningen GUEV subsidie, ontvangen voorschotten en afrekeningen van Gelderland	5.621.779 168.544	1.847.175 vervallen	pm vervallen
Beter Benutten	981.388	pm	pm
Totale baten Subsielstromen	6.771.711	1.847.175	-

Saldo	-	-	-
--------------	---	---	---

Meerjarenperspectief	2017	2018	2019
Lasten	pm	pm	pm
Baten	pm	pm	pm
Saldo	-	-	-

Resultaat 2016

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Diverse kleine verschillen	-997		
Bijdrage aan product Rente		12.242	0
Inhuur actualisering regelingen	12.705		
	11.708	-	-
omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Vrijval restantbudget Mobiliteit (balanspost)	12.151		
Afrekening Mobiliteit (afrekening van provincies)	29.166		
Vrijval afdracht Belastingdienst 2007 van balans (verplichtingen)	14.184		
	55.500	-	-
Saldo	43.793	-	-
Geraamd saldo van baten en lasten	5.169-	-12.242	20.000-
Mutaties reserve: stortingen rente egalisereserve	0		
Mutaties reserve: storting in Overlopend projectbudget	115.000		
Mutaties reserve: onttrekkingen Overlopend projectbudget	114.089		
Mutaties reserve: onttrekkingen rente-egalisatie	11.261	12.242	
Mutaties reserve: onttrekkingen rente-egalisatie t.b.v. dekking inhaalslag salaris			20.000
Mutaties reserve: vrijval ten gunste van saldo	17.248		0
Geraamde resultaat (kolom R 2014 gerealiseerd resultaat)	22.429	0	-
Meerjarenperspectief	2017	2018	2019
Lasten	pm	pm	pm
Baten	pm	pm	pm
Saldo	-	-	-

4. Recapitulatie op programmaniveau en meerjarenperspectief

** betreft inwonerafhankelijke lasten	rekening 2014		begroting 2015		begroting 2016	
omschrijving	lasten	batens	lasten	batens	lasten	batens
Public relations **	87.651	74.311	74.349	74.349	74.349	74.349
Bureau Stedendriehoek **	771.650	689.841	710.280	710.280	760.814	740.814
Rente en Financiering	11.261	0	12.242	0	0	0
Fin en resultaat	11.708	55.500				
Totaal Bestuur en Bureau	882.270	819.652	796.871	784.629	835.163	815.163
Agenda Stedendriehoek **	273.316	330.765	247.080	247.080	248.810	248.810
Totaal Agendabudgetten	273.316	330.765	247.080	247.080	248.810	248.810
Regiocontract	5.621.779	5.621.779	1.847.175	1.847.175	pm	pm
GUEV	168.544	168.544	vervallen	vervallen	vervallen	vervallen
Beter Benutten	981.388	981.388				
Totaal subsidiestromen	5.790.323	5.790.323	1.847.175	1.847.175	0	0
Geraamd totaal saldo baten en lasten	6.945.909	6.940.740	2.891.126	2.878.884	1.083.972	1.063.972
Resultaatrekening						
Resultaat exploitatie voor bestemming						
- storting Overlopend projectbudget (OP)	115.000					
- onttrekking Overlopend projectbudget		114.089				
- onttrekking tbv rente		11.261		12.242		
- onttrekking reserve Rente 2016: dekking salaris						20.000
- vrijval reserve OP tgv expl		17.248				
Totaal mutaties reserves	115.000	142.598	0	12.242	0	20.000
Geraamde resultaat (R2014 gerealiseerd voordelig resultaat)		22.429	2.891.126	2.891.126	1.083.972	1.083.972

De ** staan voor de inwonersafhankelijke kosten welke via de gemeentelijke bijdrage in rekening worden gebracht bij de regiogemeenten.

Voor begrotingsjaar 2015 (reeds vastgesteld) wordt voorgesteld bij de jaarstukken 2014 de reserve rente in te zetten voor het structurele nadeel van de salarissen (incl. control) voor maximaal €45.000.

Voor begrotingsjaar 2016 wordt voorgesteld om € 20.000 beschikbaar te stellen uit diezelfde rente Reserve voor de inhaalslag structureel nadeel in de salarislasten van bureau inclusief control ca.

Meerjarenperspectief 2016-2019

** betreft inwonerafhankelijke kosten	begroting 2016		begroting 2017		begroting 2018		begroting 2019	
	lasten	batens	lasten	batens	lasten	batens	lasten	batens
Public Relations **	74.349	74.349	74.906	74.906	75.468	75.468	76.034	76.034
Bureau Stedendriehoek **	760.814	740.814	769.612	769.612	778.557	778.557	787.606	787.606
Rente en Financiering	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal Bestuur en Bureau	835.163	815.163	844.518	844.518	854.024	854.024	863.640	863.640
Agenda Stedendriehoek **	248.810	248.810	251.298	251.298	253.811	253.811	256.349	256.349
Totaal Agenda Stedendriehoek	248.810	248.810	251.298	251.298	253.811	253.811	256.349	256.349
Regiocontract	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm	pm
Beter Benutten 2	0	0						
Totaal subsidiestromen	0	0	0	0	0	0	0	0
Geraamd totaal saldo baten en lasten	1.083.972	1.063.972	1.095.816	1.095.816	1.107.835	1.107.835	1.119.988	1.119.988
Mutatie reserves								
- onttrekking tbv salaris en control		20.000						
Totaal mutaties reserves	0	20.000	0	0	0	0	0	0
Geraamde resultaat	1.083.972	1.083.972	1.095.816	1.095.816	1.107.835	1.107.835	1.119.988	1.119.988
		+ pm		+ pm		+ pm		+ pm

Toelichting

Het regiocontract loopt tot en met 2015. Of er een nieuw regiocontract komt, is afhankelijk van de uitkomsten van de verkiezingen voor een nieuw provinciaal bestuur.

De subsidieperiode GUEV is na 2014 afgelopen. Er komt een andere vorm van subsidie, echter de regio is hier geen partij meer in.

Voor Beter Benutten 2 (BB 2) is nog niet duidelijk hoe het subsidie er uit zal zien. Er is bij de rekening 2014 een budget gereserveerd voor inhuur van expertise voor de voorbereiding van BB 2.

De meerjarige bijdrage per gemeente op basis van de inwoneraantallen van deze begroting is als volgt:

Bijdrage per gemeente (obv meerjarenraming B2016)				
	2016	2017	2018	2019
Apeldoorn	406.442	418.607	423.198	427.841
Brummen	53.941	55.555	56.165	56.781
Deventer	253.303	260.885	263.746	266.639
Epe	82.843	85.323	86.258	87.205
Lochem	85.537	88.097	89.064	90.041
Voorst	61.481	63.321	64.015	64.718
Zutphen	120.424	124.028	125.389	126.764
Totaal	1.063.972	1.095.816	1.107.835	1.119.988

5. Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen

In deze paragraaf wordt de relatie gelegd tussen weerstandscapaciteit (in hoeverre beschikt de regio over middelen en mogelijkheden om niet begrote kosten te dekken) en de risico's waarvoor geen financiële voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Daarnaast wordt een inventarisatie gemaakt van de risico's die bekend zijn evenals de elementen waarmee tegenvallers bekostigd zouden kunnen worden. Hierbij moet gedacht worden aan algemene reserves maar ook aan stille reserves. Bij gemeenten wordt hierbij ook de onbenutte belastingcapaciteit betrokken, maar dit middel kent de regio niet. Indien onverhoopt zich een situatie voordoet waarbij dusdanige onvoorziene "schades" optreden die niet uit regionale middelen voldaan kunnen worden zal een beroep gedaan moeten worden op de deelnemende gemeenten.

Weerstandscapaciteit:

De regio kent geen algemene reserves. Wel is sprake van 3 bestemmingsreserves, te weten:

- reserve eenmalige bestedingen;
- reserve rente-egaliseringsfondsen;
- overlopend projectbudget.

Hoewel het hier om bestemmingsreserves gaat kan in geval van een calamiteit het bestuur deze reserves aanwijzen als dekkingsmiddel, waarbij tegelijkertijd een beleidswijziging van de onderwerpen waartoe deze reserves dienen, wordt ingezet.

Risico's:

Meerdere risicogebieden zijn te benoemen, w.o.:

- risico's als gevolg van eigen besluitvorming (eigen beleid). Er dient te worden gedacht aan uitkomsten als gevolg van reorganisaties en fusies. Ook het beleid om een aantal jaar de budgetten niet te indexeren valt hier onder. In de jaarrekening 2014 is toegelicht dat het niet indexeren van de budgetten een structureel nadeel in de salarissen (incl. control) heeft veroorzaakt van ongeveer € 45.000. In hoofdstuk 2 (kaderstelling en uitgangspunten) van deze begroting is dit nader toegelicht, alsmede voorzien van een voorstel om te komen tot een structureel dekkende begroting;
- wisselend rijksbeleid en gemeentebestuur en uitkomsten daarvan. De ingezette bezuinigingsslag bij de rijksoverheid, provincies en gemeenten is hier een voorbeeld van. Inmiddels is duidelijk dat het subsidie Externe Veiligheid niet meer via de regio gaat lopen. Overigens liep de regio geen risico bij dit subsidie;
- het doen of nalaten van andere partijen. Dit kan tot risico leiden. Hierbij moet vooral gedacht worden aan de afwikkeling van claims op het gebied van afvalverwerking (aflopende taak). Ook het regiocontract kan hier onder worden geschaard juist vanwege voorwaarde van cofinanciering. Het Regiocontract 2012-2015 heeft als formele einddatum 31 december 2015. De afrekening en de formele afronding van dit subsidietraject vindt plaats in het eerste trimester van 2016. Overigens wordt het DB in haar vergaderingen periodiek goed geïnformeerd over de stand van zaken van het lopende contract;
- risico's t.a.v. bedrijfsvoering. Gedacht kan worden aan risico's in personele sfeer of in automatisering/informatisering. Met ingang van 1 april 2015 is de regio gehuisvest in het gemeentehuis van Voorst. Er is voor 3 jaar een huurcontract afgesloten met stilzwijgende verlenging van telkens 1 jaar en een opzegtermijn van 6 maanden. Daarmee heeft de regio op de huisvestingslasten een bezuiniging gehaald, welke wordt ingezet voor een tijdelijke uitbreiding van de capaciteit. Zie ook de paragraaf bedrijfsvoering;
- risico's t.a.v. eigendommen. Op dit moment wordt er van uit gegaan dat deze risico's niet, of in geringe mate aanwezig zijn. Risico's op eigendommen geldt vooral voor zover de eigendommen niet of niet voldoende verzekerd zijn voor verlies door welke oorzaak dan ook. Voor in eigendom zijnde laptops, Ipads en mobiele telefoons is een fraudeverzekering afgesloten.
- autonome risico's.

Risico's als gevolg van eigen beleid

De regio paste in de begroting 2014 alleen loonindexering toe, met ingang van 2015 wordt weer volledig geïndexeerd. In de jaren 2011 tot en met 2013 is niet geïndexeerd. Door niet indexeren en het aflopen van de post voormalig personeel heeft de regio de afgelopen periode op begrotingsbasis ruim € 140.000 bezuinigd.

In oktober 2012 is het BTW-tarief verhoogd van 19% naar 21 %, deze BTW-correctie is echter niet toegepast op de budgetten van de regio, die overigens inclusief BTW zijn. Het nadeel hier van is, is dat de salarisbudgetten (incl. control) hierdoor een structureel tekort hebben opgelopen van € 45.000, daarvan is € 35.000 achterstand loonkosten (wegens niet indexeren) en ongeveer € 10.000 gemiste correctie BTW. Zowel bij de jaarrekening 2013 als 2014 was dit goed merkbaar. Bij de jaarrekening 2014 is hiervoor een voorstel gedaan. Dit voorstel staat ook in hoofdstuk 2 van deze begroting.

Het doen of nalaten van andere partijen

Het doen of nalaten van bepaalde partijen kan tot risico leiden. Hierbij moet vooral gedacht worden aan onvoorziene zaken m.b.t. de afwikkeling van zaken betreffende afvalverwerking. Met het verdwijnen van de kassiersfunctie van afval per 1 januari 2013 is ook het risico grotendeels verdwenen. Na 1 juli 2016 valt het bedrag vrij dat de voormalige regio's Midden IJssel en SOV (nu tezamen regio Stedendriehoek) hebben geïnvesteerd in de vuilverbrandingsinstallatie. Het gaat om een bedrag van ruim € 7,6 miljoen euro. De regio (RSD) neemt daar de "honneurs" waar voor een andere "verbonden" partij, namelijk de VAR in Wilp. De regio loopt hier zelf geen risico. In de Vaststellingsovereenkomst van februari 2008 is vastgelegd (en ondertekend door alle partijen) dat na 1 juli van dit begrotingsjaar de volgende bedragen door de gemeenten opeisbaar zijn bij Essent:

Apeldoorn	€ 2.381.604
Bronckhorst	€ 96.382 (vml. gemeente Vorden)
Brummen	€ 173.223
Deventer	€ 2.134.381
Epe	€ 329.449
Heerde	€ 318.314
Lochem	€ 531.496
Olst-Wijhe	€ 104.554 (vml. gemeente Olst)
Raalte	€ 316.007
Rijssen-Holten	€ 100.270 (vml. gemeente Holten)
Zutphen	€ 534.615
RSD	€ 640.618 +
Totaal	€ 7.661.413

Bedrijfsvoering

Risico's ten aanzien van de bedrijfsvoering zullen zich voornamelijk voordoen in personele sfeer.

Met de pensionering van de projectleider per 1 november 2014 is de taakstelling ook komen te vervallen. Voor de coördinatie en aanjaagfunctie van het regiocontract is inmiddels iemand benoemd uit gemeente Brummen (gemiddeld 16 uur per week, dekking vanuit het regiocontract € 35.000 op jaarbasis). Echter voor de overige uren (24 uur per week) heeft het DB in februari 2015 besloten dat de bezuiniging die de regio heeft behaald met de nieuwe huisvestingslocatie en urenvermindering van de sr. beleidsmedewerker, ingezet wordt om dit capaciteitsverlies te compenseren. Vanuit een van de gemeenten wordt een tweede senior beleidsmedewerker gedetacheerd voor deze 24 uur.

De regio is per 1 april 2015 gehuisvest in het gemeentehuis van Twello. Hiervoor is onder begeleiding van het Inkoopplatform Stedendriehoek een aanbesteding doorlopen.

Resumé: het weerstandsvermogen van bureau Stedendriehoek is niet groot. Indien onverhoopt op enig moment de regio niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, moet teruggevallen worden op de deelnemende gemeenten.

4.2 Paragraaf financiering

In deze paragraaf worden de beleidsitems opgenomen m.b.t. het risicobeheer van de financieringsportefeuille. De Wet FIDO en de regeling Ruddo zijn van toepassing. In tegenstelling tot de paragraaf weerstandsvermogen gaat het in deze paragraaf om risico's die wel kwantificeerbaar zijn.

Algemeen:

Op 18 december 2014 is een nieuw Treasurystatuut vastgesteld door de Regioraad (Treasurystatuut 2014). Het Treasurystatuut is onder andere gewijzigd vanwege de invoering van het Schatkistbankieren 16 december 2013.

De treasuryfunctie beweegt zich bij de regio op de achtergrond. Dat is ook de reden waarom geen gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid om geldleningen te verstrekken.

Schatkistbankieren

Met ingang van 16 december 2013 is het zogenaamde schatkistbankieren ingevoerd voor decentrale overheden. Schatkistbankieren verplicht alle decentrale overheden om hun overtollige (liquide) middelen aan te houden in de schatkist. Kort gezegd: er kan niet meer geshopt worden op de geldmarkt voor een mooie vergoeding voor tijdelijke uitzettingen (deposito e.d.), maar decentrale overheden worden verplicht om hun geld boven het afgesproken percentage aan te houden in de schatkist. Het percentage is vastgesteld op 0,75% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 250.000. Dat laatste geldt voor de regio. Inmiddels is geregeld dat het saldo op de lopende rekening boven het vastgestelde bedrag van 1€ 250.000 automatisch wordt overgeboekt/afgeroomd naar de schatkistrekening van de regio. Automatisch aanzuiveren bij saldotekort is op dit moment nog niet mogelijk, de BNG-bank is daarover nog in onderhandeling met het Agentschap.

Kasgeldlimiet:

Het kasgeldlimiet geeft het bedrag aan dat maximaal met korte externe middelen mag worden gefinancierd. Indien boven deze limiet wordt gekomen moet overgegaan worden op een vaste geldlening. De kasgeldlimiet is voor het jaar 2016 bepaald op 8,2% van het begrotingstotaal. Het totaal van deze begroting 2016 bedraagt € 1.083.972, de kasgeldlimiet komt daarbij op € 88.886. De Wet FIDO geeft aan dat voor de kasgeldlimiet een minimumbedrag geldt van € 300.000 (artikel 3, lid 2). Voor de regio heeft deze ondergrens dus een positieve uitwerking en geldt de wettelijke ondergrens.

Renterisiconorm:

De renterisico's op de langlopende financieringsmiddelen wordt ingekaderd door de renterisiconorm. De renterisiconorm is gebaseerd op 20% van de totale begroting. Er is geen storend beeld meer door de afvaltaak, op basis van de huidige begroting (deze is totaal € 1.083.972) bedraagt de renterisiconorm € 216.794. Echter, er is een minimumbedrag van € 2.500.000 vastgesteld (zie ook artikel 2, lid 3 Uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden). Voor de regio heeft deze ondergrens dus een positieve uitwerking en geldt de wettelijke ondergrens.

Vervroegde aflossing:

De lening welke destijds is aangetrokken voor Ramelerveld, waarvan de rente lasten in deze begroting worden verantwoord product Rente en financiering bleek niet vervroegd aflosbaar. Deze lening is volledig afgelost in 2015.

Kredietrisicobeheer, relatiebeheer en liquiditeitenbeheer:

De regio heeft een rekening courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Ook de zogenaamde werkrekening voor het schatkistbankieren wordt bij de BNGbank aangehouden. Daarnaast heeft de regio een zogenaamde schatkistrekening bij het Agentschap (ministerie van Financiën), welke via internet geraadpleegd kan worden.

Administratieve organisatie liquiditeitsfunctie:

De administratie inclusief betalingsverkeer is uitbesteed aan de gemeente Apeldoorn (met eigen procedures). Er wordt voorzien in functiescheiding door Apeldoorn. De interne controle wordt uitbesteed aan een van de regiogemeenten. Dit wisselt elke 2 jaar. De interne (werk-)procesbeschrijving bij de regio "betalen van een factuur" is gereed.

Informatievoorziening:

De provincie wordt jaarlijks geïnformeerd over de renterisiconorm en de stand betreffende de kasgeldlimiet via de begroting en de jaarrekening.

4.3 Paragraaf bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering ondersteunt de uitvoering van de taken. De paragraaf bedrijfsvoering hoort inzage te geven in de stand van zaken van de bedrijfsvoering en de beleidsvoornemens op dat gebied. Van oudsher worden de onderdelen personeel, informatisering, automatisering, communicatie, organisatie, financieel beheer en huisvesting hieronder begrepen.

Personeel en organisatie:

Het bureau bestaat uit 6,23 fte. Alle medewerkers zijn op basis van detachering en inhuur (op basis van vraag) vanuit een deelnemende gemeente bij het bureau Stedendriehoek aan de slag. Voor deze opzet is gekozen zodat de regio in de toekomst niet langdurig de financiële lasten hoeft te dragen van personeel als gevolg van ontslag en reorganisatie.

Vanwege de kleinschalige omvang van het bureau zijn alle medewerkers min of meer specialisten te noemen. Vervanging bij langdurige afwezigheid is dan ook niet altijd even makkelijk te vinden. Dit is een risico voor de continuïteit van de werkzaamheden. Het financiële risico van ziekte ligt bij de regio. Vanuit de IC 2014 is geadviseerd om hier bij nieuwe detacheringsovereenkomsten aandacht voor te vragen omdat bij de huidige constructie het risico volledig bij de regio ligt.

Informatiebeleid en automatisering

Er wordt voornamelijk gebruik gemaakt van de reguliere kantoortoepassingen. Dit volstaat voor de meeste taken. Deze voorzieningen worden afgenomen van de gemeente Voorst. De financiële en personele administratie worden sinds 2005 verzorgd door gemeente Apeldoorn. De personele administratie is per 01-11-2014 beëindigd vanwege de pensionering van de laatste persoon die nog in actieve dienst was van de regio zelf.

Daarnaast is sprake van een "eigen" website waarvan de kosten direct voor rekening van de regio komen. Voor het Regiocontract is een apart systeem opgezet, het PMR, waarmee op programmaniveau de kosten worden gemonitord. In 2014 en 2015 wordt hier ook het programma Beter Benutten mee gemonitord. Wat betreft het digitaal archiveren, daarmee wordt "aangehaakt" bij de gemeente Voorst. Daarbij zijn uiteraard de wettelijk geldende regels voor archivering gewaarborgd.

Risicomanagement

Van een alomvattend geheel van "risicomanagement" is geen sprake. Het is de vraag of dit voor een organisatieonderdeel als de regio / het Bureau Stedendriehoek ook nodig is. Het gaat hierbij om financiële risico's, -veiligheidsrisico's risico's t.a.v. eigendommen etc. Meerdere van deze risico's zijn in beeld gebracht in de paragraaf weerstandsvermogen. Er dient in de komende jaren wel meer aandacht te komen voor administratieve organisatie, processen en procedures. Hierbij wordt gestreefd naar het opzetten van in ieder geval een minimale variant waarmee dit kleine bedrijfsonderdeel op een adequate manier kan werken.

Ontwikkelingen:

De regio is inmiddels teruggebracht tot een kleine slagvaardige organisatie die bovendien de bedrijfsvoering nagenoeg geheel heeft uitbesteed. Naar verwachting zullen zich geen grote ontwikkelingen meer voordoen in het kader van investeringen en het lopen van grote risico's.

Huisvesting

Het bureau Stedendriehoek is zoals eerder gemeld gehuisvest als separate eenheid in het gemeentehuis te Twello.

4.4 Paragraaf verbonden partijen

Het aangaan van banden met een verbonden derde partij gebeurt altijd vanuit het publieke belang. De definitie van verbonden partijen voor een regionaal samenwerkingsverband luidt: verbonden partijen zijn partijen waarmee het samenwerkingsverband een bestuurlijke relatie heeft en waarin zij een financieel belang heeft.

Afval

In september 2008 is in een laatste vergadering van Stivam I een bestuurswisseling en statutenwijziging bekrachtigd, waardoor feitelijk Attero (Essent) de controle heeft gekregen over deze stichting. Dit was ook afgesproken in de Vaststellingsovereenkomst van december 2007 en formeel bekrachtigd in 2008. De nieuwe overeenkomst trad daarmee in werking.

De voormalige regio's Midden IJssel en SOV (nu samen regio Stedendriehoek) hebben als contractpartners van de VAM destijds voor € 7,6 miljoen geïnvesteerd als commanditair kapitaal ter financiering van een vuilverbrandingsinstallatie. In 2007 is dit CV-kapitaal omgezet in een lening via de Vaststellingsovereenkomst (door alle partijen ondertekend en bekrachtigd in 2008) deelname in de NV (commanditair kapitaal) in een rechtstreekse aanspraak van elk der partijen jegens Essent. De regio neemt daarbij de honneurs waar voor een andere 'verbonden partij': VAR in Wilp. Na 1 juli 2016 komt dit bedrag vrij.

4.5 Rechtmatigheid

In het kader van rechtmatigheid dient elk jaar een geactualiseerd normenkader te worden vastgesteld: dit normenkader betreft alle regelgeving waarin de kaders voor het "reilen en zeilen" van de regio worden genoemd, zowel extern (wet- en regelgeving) als intern (zg. eigen verordeningen en regelingen). Het Normenkader wordt elk jaar achteraf vastgesteld, voor het jaar 2016 wordt dit normenkader in januari/februari 2017 aan het bestuur voorgelegd.

2006:	financiële verordening en controleverordening vastgesteld
2007:	organisatieverordening vastgesteld
2011:	Mandaat- en budgethoudersregeling vastgesteld
2014:	Treasurystatuut vastgesteld
2015:	verwacht: regeling GR Stedendriehoek en overige eigen regelgeving

In de financiële verordening is opgenomen dat het DB eenmaal per bestuursperiode zorg draagt voor interne toetsing op juistheid, volledigheid en tijdigheid van de bestuurlijke informatievoorziening, rechtmatigheid van de beheershandelingen en op misbruik en oneigenlijk gebruik van regelingen van de regio Stedendriehoek (artikel 6). Met ingang van 2007 is een begin gemaakt met de interne controle, in dat jaar heeft de regio opdracht aan een externe gegeven om een eerste opzet te doen. Voor het jaar 2008 en 2009 is dit gedaan door een collega van de (regio)gemeente Brummen. Voor het jaar 2010 en 2011 hebben we collega's van de gemeente Deventer hiervoor bereid gevonden. Voor 2012 en 2013 is de IC uitgevoerd door collega's van gemeente Epe. Voor 2014 is en voor 2015 wordt dit gedaan door een collega uit Zutphen. In 2016 zal de regio een andere gemeente vragen dit voor de regio uit te voeren. In het kader van planning en control ontvangt de Regioraad één maal per jaar een begroting voorafgaand aan het jaar waar deze betrekking op heeft en één maal per jaar een jaarrekening, achteraf over het jaar waar deze betrekking op heeft gehad. Elk jaar wordt hiervoor een planning opgesteld waarbij de termijnen voor verplichte zienswijzen van gemeenten, aanlevering e.d. worden opgenomen. Gedurende het jaar wordt per kwartaal achteraf het bestuur geïnformeerd via 3 kwartaalrapportages (eerste tot en met derde kwartaal) over de stand van de budgetten (april, juli en oktober). Indien van toepassing worden eveneens één of meerdere begrotingswijzigingen opgesteld en aangeboden aan het bestuur ter vaststelling.

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet op de Gemeenschappelijke Regelingen gewijzigd.

In de tweede helft 2014 is er een opdracht verstrekt om de regeling van de GR te actualiseren, waarbij rekening wordt gehouden met de nieuwe wet GR en de huidige positie en werkwijze van de regio. Dit gebeurt onder leiding van een externe deskundige, in samenwerking met juridische adviseurs uit de regiogemeenten.

Verder wordt momenteel (eerste kwartaal 2015) ook de overige eigen regelgeving geactualiseerd.

Bijlagen Begroting 2016

1. Producten 2016
2. Staat van personele lasten
3. Overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden
4. Overzicht lening
5. Overzicht van aangevraagde subsidies voor diverse projecten
6. Bijdragen deelnemende gemeenten voor begroting 2016
7. Financieel Kader 2015-2018

Bijlage 1: Producten 2016

Product 141 Public Relations

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Kosten Bestuur	1.688	2.538	2.538
Bestuurlijke bijeenkomsten	15.606	10.000	10.000
Stedendriehoekindex	12.806	10.000	10.000
Driehoeksverhouding	17.195	25.000	25.000
Website	3.531	6.500	6.500
P&C-cyclus	0	5.000	0
Promotie	11.821	15.311	20.311
Communicatie div (reserve OP)	25.003		
Totaal lasten	87.651	74.349	74.349

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Bijdragen van gemeenten	74.311	74.349	74.349
Totaal Baten	74.311	74.349	74.349
Saldo	13.340-	-	-

Meerjarenperspectief	2017	2018	2019
Lasten	74.906	75.468	76.034
Baten	74.906	75.468	76.034
Saldo	-	-	-

Product 143 Rente en Financiering

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Rente kortlopende geldleningen (vml Ramelerveld)	11.097	12.110	0
Kosten betalingsverkeer	164	132	0
Totaal lasten	11.261	12.242	-

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Bijdrage van resultaat ivm mutatie reserve		12.242	0
Totaal baten	-	12.242	-
Saldo	11.261-	-	-

Meerjarenperspectief	2016	2017	2018
Lasten	-	-	-
Baten	-	-	-
Saldo	-	-	-

In 2015 wordt de lening volledig afgelost en vervallen daarmee ook de rentekosten. De kosten van de bankrekening zullen "verhuizen" naar product 142 Bureau Stedendriehoek. Het product Rente en Financiering komt daarmee te vervallen.

Product 142

Bureau Stedendriehoek

omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Personele lasten			
Salarislasten	582.706	483.816	583.407
Overige personeelslasten	998	9.844	4.844
Salarisadministratie	206	651	0
Ondersteuning pers.zaken	0	1.550	1.550
Lidmaatschappen/abonnementen etc.	1.050	563	563
Representatie	1.273	3.731	3.731
Totaal personele lasten	586.233	500.155	594.096
Werkplek			
Kosten werkplek (automatisering, meubilair, kantoorbenodigdheden, dig archief)	95.086	137.568	90.000
Digitaal archief	11.071	11.165	0
Totaal werkplek	106.157	148.733	90.000
Control			
Accountantskosten	15.851	13.195	13.195
Kosten controller/financiële ondersteuning	63.409	48.197	63.341
Kosten betalingsverkeer (2016 en verder)			183
Totaal control	79.260	61.392	76.719
Totaal lasten	771.650	710.280	760.814
omschrijving	rekening 2014	begroting 2015	begroting 2016
Bijdragen van gemeenten	689.841	710.280	740.814
Bijdrage reserve rente inzake inhaalslag salarisramingen en control			20.000
Totaal baten	689.841	710.280	740.814
Saldo	81.809-	-	20.000-
Meerjarenperspectief	2017	2018	2019
Lasten	769.612	778.557	787.606
Baten	769.612	778.557	787.606
Saldo	-	-	-

Met ingang van 1 april 2015 is de regio verhuisd naar het gemeentehuis in Twello. In het kader van de bezuinigingen is gezocht naar goedkopere huisvesting.

Het voordeel in de huisvesting is gebruikt om een capaciteitsuitbreiding van 24 uur te dekken, zie ook toelichting bijlage Staat van personele lasten (hierna).

Bijlage 2: Staat met personele lasten

Functies	Jaarsal. 2014 rekening	Jaarsal. 2015 begroting	nieuwe formatie Jaarsal. 2016 begroting
Bureau Beleidszaken:			
Secretaris	107.361	100.365	110.221
Projectmanager (pensioen 1 nov 2014)	79.550	92.998	-
Projectsecretaris	52.177	52.139	53.552
Projectsecretaris	52.300	52.139	53.852
Senior beleidsmedewerker	103.570	92.457	94.229
Senior beleidsmedewerker (per 1 februari 2015)			76.247
Beleidsmedewerker communicatie	49.072	44.590	50.071
Beleidsmedewerker strategisch communicatie	55.735	61.638	57.017
Communicatiemedewerker	45.473	42.617	46.463
Managementassistente	37.403	34.330	38.130
Ondersteuning projectsecretarissen (dekking voordeel huisvesting)	29.232		
Baten: inverdiendaakstelling projectmanager	-29.167	92.998-	
Totaal salarislasten	582.706	480.276	579.782
Met ingang van 2009 zijn de reiskosten inclusief bij de salarislasten: hier wordt het bedrag geïndexeerd	-	3.540	3.625
Totaal salarislasten incl reiskosten (4100)	582.706	483.816	583.407
Totaal salaris (4100)	582.706	483.816	583.407

Toelichting:

De reiskosten worden samen met de loonkosten in rekening gebracht, omdat dit per persoon nogal fluctueert, staan deze hier op begrotingsbasis apart. Het totaal van de lonen ad € 579.782 en de reiskosten € 3.625 staat bij het totaal loonkosten op product 142, namelijk € 583.407.

Nieuwe formatie per 1 februari 2015

Met de pensionering van de projectleider per 1 november 2014 is de taakstelling ook komen te vervallen. Voor de coördinatie en aanjaagfunctie van het regiocontract is inmiddels een medewerker uit de gemeente Brummen benoemd (gemiddeld 16 uur per week, dekking vanuit het regiocontract € 35.000 op jaarbasis), echter de voor de overige uren (24 uur per week) heeft het DB besloten (februari 2015) om de bezuiniging die de regio heeft behaald met een goedkopere huisvesting (per 1 april 2015) en urenvermindering van de sr. beleidsmedewerker, ingezet wordt om dit capaciteitsverlies te compenseren. Vanuit een van de gemeenten is een tweede senior beleidsmedewerker gedetacheerd voor deze 24 uur.

De dekking is als volgt:

- verlaging budget huisvesting	60.109
- urenvermindering sr. beleidsmedewerker	11.846
- verlaging budget overige personeelslasten	5.000
- verlaging budget salarisadministratie*	600 +
Totale dekking nieuwe formatie 2016	77.509

* het restant ad € 51 is bij de kosten inzake betalingsverkeer opgeteld.

In 2016 wordt voorgesteld om eenmalig € 20.000 uit het restant van de reserve Rente bij te dragen aan de exploitatie ter dekking van de inhaalslag salarissen.

Bijlage 3: overzicht reserves en van overheidswege ontvangen gelden

Reserves:

Bestemmingsreserves 2016 na correctie diversen	eindstand rekening '14	begrote mutatie begroting '15	saldo 31/12/2015 saldo 1/1/2016	vermeerdering begroting '16	vermindering begroting '16	saldo 31/12/2016 saldo 1/1/2017
Rente-egaliseringsfonds	86.602	64.245	22.357		20.000	2.357
Enmalige bestedingen	21.478	0	21.478			21.478
Overlopende projectgeld	115.000	115.000	0	nmb	nmb	nmb
Totaal bestemmingsreserves	223.080	179.245	43.834	0	20.000	23.834

Rente-egaliseringsreserve:

Deze reserve is in 2002 gevormd tot een bedrag van € 230.000 bij bestemming voordelig saldo 2000. Het doel van de reserve was om rentenadelen af te dekken.

In 2015 wordt de lening welke verbonden is aan product rente afgelost en daarmee vervallen de structurele rentelasten in de begroting. De reserve rente is toereikend genoeg tot de aflossing van de lening.

Er wordt bij de jaarrekening 2014 voorgesteld om in 2015 het structurele nadeel op de salarissen van maximaal € 45.000 te dekken uit deze reserve (begroting en bijdragen 2015 van de gemeenten zijn al vastgesteld, tussendoor wijzigen van de bijdrage is niet wenselijk). In deze begroting is de inhaalslag salarissen verwerkt en wordt voor de jaarschijf 2016 voorgesteld om maximaal € 20.000 uit deze reserve bij te dragen, om de inhaalslag van de salarissen niet ineens geheel af te wentelen via de gemeentelijke bijdragen.

In bovenstaand staatje van de reserves is hier rekening mee gehouden, om te laten zien dat er genoeg dekking is vanuit deze reserve. Het eventuele restant van deze reserve kan dan in 2016 vrijvallen.

Enmalige Bestedingen:

Deze reserve is gevormd bij DB-besluit 05-06-02 uit de overwaarde van de verkoop van het pand van de GGD in Apeldoorn aan de gemeente en door de overboeking van de Reserve Werkbudget Economisch platform.

Overlopend projectgeld:

Bij de jaarrekening 2014 is een bedrag gereserveerd voor overlopend projectgeld ad € 115.000, waarvan € 35.000 als bijdrage aan het Cleantech congres in februari 2015, € 25.000 als extra budget voor onvoorzene uitgaven als gevolg van de andere huisvesting, € 15.000 inhuur externe expertise verkenning A1-problematiek, € 15.000 inhuur externe expertise voorbereiding BB 2 en € 25.000 voor de EO Wijersprijs. In 2014 was op 1 januari € 131.337 beschikbaar in deze reserve en is € 114.089 uitgegeven. Er is € 17.248 vrijgevallen ten gunste van de exploitatie 2014.

Van overheidswege ontvangen bedragen

Regiocontract

Op 25 april 2012 is door Gedeputeerde Staten van Gelderland het Programma Stad en Regio 2012-2015/2017 vastgesteld. Binnen dit programma is op 25 april 2012 een Regiocontract afgesloten met de regio Stedendriehoek Op 26 juni 2013 heeft Provinciale Staten dit programma gewijzigd met de vaststelling van de zogenaamde 2^e tranche en de wijzigingen met betrekking tot de 1^e tranche. Het subsidie is voor de periode van 2012-2015 verhoogd tot in totaal ruim € 14,2 miljoen. Daarnaast ontvangt de regio een bedrag van € 50.000 per jaar ten behoeve van de kosten van de betaal- en beheerautoriteit (BBA).

In het eerste trimester 2016 vindt de feitelijke afrekening en formele verantwoording plaats

Beter Benutten 2

Hierover is bij het opstellen van deze begroting nog niets bekend.

Bijlage 4: overzicht leningen

leningnummer	83178
oorspronkelijk bedrag €	2.640.810
looptijd	1995 tot en met 2015
rentepercentage	4,62%
restbedrag 1-1-2015	219.243
rente	12.240
aflossing	219.243
restbedrag 1-1-2016	0
rente	0
aflossing	0
restbedrag 31-12-2016	0

De bovenstaande lening is in 2015 volledig afgelost.

Bijlage 5: Overzichten van aangevraagde subsidies voor diverse projecten

Regiocontract 2012-2015

Op 25 april 2012 is door Gedeputeerde Staten van Gelderland het Programma Stad en Regio 2012-2015/2017 vastgesteld. Binnen dit programma is op 25 april 2012 een Regiocontract afgesloten met de regio Stedendriehoek, waarmee de regio een bedrag van € 11.378.000 heeft ontvangen. Op 26 juni 2013 heeft Provinciale Staten dit programma gewijzigd met de vaststelling van de zogenaamde 2^e tranche en de wijzigingen met betrekking tot de 1^e tranche. Het subsidie is voor de periode van 2012-2015 verhoogd met een kleine € 3 miljoen, tot in totaal € 14.215.500. Daarnaast ontvangt de regio een bedrag van € 50.000 per jaar ten behoeve van de kosten van de betaal- en beheerautoriteit (BBA).

GUEV

Voor de periode 2015 en verder is duidelijk geworden dat deze subsidie niet meer via de regio loopt.

Beter Benutten 2

Hierover is bij het opstellen van deze begroting nog niets bekend.

Algemeen

Bij de subsidies is de regio vaak "doorsluizer" van het geld, aangezien de uitvoering en de verantwoording decentraal in de regio wordt neergelegd bij een specifieke gemeente of instelling. De regio blijft wel eindverantwoordelijke.

Bijlage 6: Bijdragen gemeenten aan Regiobegroting 2016

	Apeldoorn	Deventer	Zutphen	Brummen	Epe	Lochem	Voorst	Totaal	
inwoners 31/12/14	158.106	98.535	46.845	20.983	32.226	33.274	23.916	413.885	
Begroting 2016									
lasten								baten	
Public Relations	74.349	28.401	17.700	8.415	3.769	5.789	5.977	4.296	74.349
Bureau Stedendriehoek	740.814	282.994	176.368	83.848	37.558	57.681	59.557	42.807	740.814
Agenda Stedendriehoek	248.810	95.046	59.235	28.161	12.614	19.373	20.003	14.377	248.810
Totaal inwonerbijdrage 2016	1.063.972	406.442	253.303	120.424	53.941	82.843	85.537	61.481	1.063.972
Totaal inwonerbijdrage 2015	1.031.709	392.908	245.311	117.740	52.776	80.710	82.982	59.283	1.031.709
Totaal inwonerbijdrage 2014	1.004.152	381.714	239.167	114.657	51.567	78.617	80.859	57.573	1.004.152

Prognose bijdrage 2016-2019 op basis van de voorliggende begroting:

Bijdrage per gemeente (obv meerjarenraming B2016)				
	2016	2017	2018	2019
Apeldoorn	406.442	418.607	423.198	427.841
Brummen	53.941	55.555	56.165	56.781
Deventer	253.303	260.885	263.746	266.639
Epe	82.843	85.323	86.258	87.205
Lochem	85.537	88.097	89.064	90.041
Voorst	61.481	63.321	64.015	64.718
Zutphen	120.424	124.028	125.389	126.764
Totaal	1.063.972	1.095.816	1.107.835	1.119.988

Bijlage 7: Financieel Kader 2015-2018

In de Regioraad van 18 december 2014 is het Financieel Kader 2015-2018 vastgesteld. In deze bijlage is de tekstversie opgenomen

Financieel kader 2015 - 2018

Regio Stedendriehoek

Inleiding

In de financiële verordening van de Stedendriehoek (vastgesteld in de regioraad 5 oktober 2006) is opgenomen dat aan het begin van een bestuursperiode een financieel kader voor de regionale samenwerking wordt geboden. In het stuk genaamd Financieel kader is opgemerkt dat voor de periode van 2015-2018 een nieuw financieel kader wordt voorgelegd aan het nieuwe bestuur.

Indexering

Voor het indexeren (trendmatig verhogen van de exploitatiebudgetten) kan worden aangesloten bij de algemene indexeringen die voor gemeenten gelden. De basis daarvoor kan worden gevonden in o.a. CAO-akkoorden en overige uitgangspunten zoals die o.a. zijn opgenomen in de informatie van het CPB. De loonkostenindex is gebaseerd op het meest recente CAO akkoord en de meest recente ramingen van het Centraal Planbureau (CPB).

De materiële kostenindex is gebaseerd op de algemene prijsstijgingen

Voor de huurprijsstijgingen (van de niet-woningen) wordt uitgegaan van het consumenten prijsindexcijfer alle huishoudens. Indien bekend, dan wordt het percentage gevolgd van de verhuurder.

Het DB kan besluiten van indexatie af te zien.

Jaarlijks zullen bijstellingen volgen en in meerjarenperspectief worden vertaald. De indexering geeft, ook in meerjarenperspectief, een beeld van de besteedbare budgetten op begrotingsbasis zowel voor de gemeenten (opname in de gemeentelijke begroting) als ook voor de regio. De regio krijgt daarmee een realistisch financieel kader om binnen dat kader (budgetten) de taken uit te voeren, over te rapporteren (eenmaal per kwartaal en indien nodig, tussendoor) en zo nodig bij te sturen.

Personeelsformatie

Voor de raming in de begroting wordt uitgegaan van de bestaande vaste personeelsformatie (detacheringen), inclusief vacatures, reguliere periodieken, dienstjubilea en functiewaarderingen alsmede de bestuurlijke besluiten die over deze onderwerpen (in meerjarenkader) genomen zijn. Er worden geen personele lasten van de bestaande personeelsformatie met (incidentele) budgetten afkomstig van de agenda gedekt. Mocht als gevolg van de uitvoering van een project tijdelijke formatie of externe ondersteuning moeten worden ingehuurd, dan vallen die kosten onder de daarvoor speciaal bestemde budgetten, indien deze binnen een project zijn opgenomen.

Bij eventuele langdurige uitval van personeel besluit het Dagelijks Bestuur over de invulling van de formatie en dekking van bijbehorende kosten.

Rente/afschrijvingen

Aangezien de regio Stedendriehoek geen eigen investeringen/kapitaalgoederen kent, wordt niet gewerkt met een renteomslagpercentage.

Overige rente- en financieringskosten worden op de tot op heden gevolgde werkwijze verantwoord door gebruikmaking van een product, waarbij het nadelig saldo wordt gedekt door te beschikken over de rente-egaliseringsreserve. Bij een voordelig saldo wordt een voorstel aan het DB voorgelegd. De nog resterende lening bij de regio loopt in 2015 af. De reserve rente is voldoende om de jaarlijkse rentetekorten op te vangen.

Reserves en Voorzieningen

Voor het onderscheid tussen reserves en voorzieningen zal worden uitgegaan van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) alsmede de vastgestelde wijzigingen sinds de invoering van het BBV. Er zal geen jaarlijks toe te rekenen rentetoevoeging plaatsvinden. Dotaties en onttrekkingen zullen worden verwerkt door middel van de in het BBV aangegeven methoden.

In de reserve Overlopend projectbudget kan alleen budget worden gereserveerd, indien het project in het lopend jaar is begonnen en daarmee ook de uitgaven en welke doorlopen in het jaar volgend op het lopende jaar en dan afgerond worden.

Aantal inwoners

Verrekening van de saldi van lasten/baten vindt normaliter plaats via inwonerbijdragen vanuit de deelnemende gemeenten. Voor het aantal inwoners per gemeente wordt gebruik gemaakt van de informatie van de gemeenten zelf. Mocht dat niet voorhanden zijn, dan wordt teruggevallen op de jaarlijks uitgegeven informatie van het Centraal Bureau voor de statistiek.

BTW - compensatie

De Regio maakt gebruik van de z.g. "doorschuifvariant". Dat houdt in dat betaalde/ontvangen BTW wordt "doorgeschoven" naar de deelnemende gemeenten. De BTW vormt voor de regio zelf een kostenpost. Door middel van periodiek te verstrekken overzichten (minimaal 2x per jaar, verschijningsdata overzichten: zo rond 15 juli en 15 januari) wordt de gemeente op de hoogte gehouden van hun aandeel in deze "doorschuif-BTW". Ingeval de regio een subsidie ontvangt waarbij BTW niet compensabel is, dan zal een DB-voorstel volgen om tot een voor de regio werkbare oplossing te komen.

Treasury

De treasuryfunctie is een taak die vooral op de achtergrond speelt. De regio heeft er voor gekozen om alleen nog een relatie te onderhouden met de BNG. Met het invoeren van het Schatkistbankieren (december 2013) is de Treasury-taak makkelijker geworden, vooral daar waar het uitzetten van geld betreft. Het meerdere boven het in de wet voorgeschreven saldo van de lopende rekening wordt wanneer het saldo te hoog is, automatisch afgeroomd ten gunste de schatkistrekening bij het Rijk. Dit levert een kleine rentevergoeding op, uiteraard onder voorbehoud van de ontwikkeling van deze rentevergoeding.

Paragrafen bij begroting en jaarrekening

Op basis van het BBV is een aantal paragrafen voorgeschreven gelet op de financiële belangen (lokale heffingen, weerstandsvermogen, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid). De paragrafen geven een dwarsdoorsnede van de regionale begroting en rekening. Niet alle paragrafen zullen van toepassing zijn gelet op de beperkte/specifieke taakuitvoering van de regio.

Tussentijdse verantwoording

Om de ontwikkelingen van de budgetten van de Stedendriehoek te kunnen volgen en te kunnen bijsturen, zal er ieder kwartaal een financiële rapportage vanuit het bureau Stedendriehoek worden verstrekt aan DB en Regioraad. Over het vierde kwartaal wordt geen rapportage opgesteld, maar wordt getracht binnen een maand na afloop van het kwartaal een voorlopig rekeningsaldo te presenteren aan de portefeuillehouder Financiën, die voor verdere communicatie richting het DB zorgt.

Onderscheid reguliere exploitatiebudgetten en budgetten voor projecten benoemd binnen de agenda. De begroting van de regio Stedendriehoek bestaat uit budgetten voor de reguliere exploitatie van het bureau en budgetten welke bestemd zijn voor de uitvoering van de agenda. De reguliere budgetten betreffen onder andere bestuurskosten, personele lasten, communicatie en huisvesting. De agenda budgetten betreffen onder andere inhuur adviesbureaus en bijkomende kosten zoals daaruit voortvloeiende bijeenkomsten.

Aan het eind van het jaar wordt een saldo berekend, waarbij een overschot of tekort van deze budgetten wordt verrekend met de deelnemende gemeenten.

Begrotingswijzigingen

Voor begrotingswijzigingen welke een extra bijdrage van de gemeente behoeven, zullen zowel voorstellen tot aanpassing van de begroting aan het Dagelijks Bestuur, de deelnemende gemeenten en vervolgens aan de Regioraad worden voorgelegd. Uiteraard zal zo'n voorstel vergezeld gaan van een overzicht waaruit de extra bijdrage per gemeente inzichtelijk wordt gemaakt, alsmede de gewijzigde pagina's van de betreffende begroting.

Werkwijze ten aanzien van mogelijke ombuigingen

Individuele gemeenten kunnen niet eenzijdig bezuinigingsvoorstellen "opleggen" aan de regio Stedendriehoek. Indien nodig, dan zal een bezuinigingsnotitie aan het Dagelijks Bestuur aangeboden waar nader wordt ingegaan op mogelijke bezuinigingen. Het Dagelijks Bestuur zal deze voorstellen ter vaststelling aan de regioraad voorleggen. Via de reguliere procedure van een begrotingswijziging zal dit in de betreffende begroting zichtbaar worden gemaakt.

Verdere inhoudelijke bijdragen

Binnen het samenwerkingsverband van de Stedendriehoek zijn veel inhoudelijke ontwikkelingen die consequenties in de zin van financiële voorinvesteringen vragen. Een voorbeeld hiervan is de A1-problematiek, die financieel gedragen wordt door regio, provincies en rijk. Dergelijke onderzoeken vragen substantiële bedragen die in de huidige begroting niet zijn meegenomen. De dekking voor dergelijke onderzoeken kan separaat door de individuele gemeenten worden geleverd of (deels) in de begroting van de Stedendriehoek worden meegenomen. Het voordeel van het eerste voorstel - bijdragen door individuele gemeenten - is dat de regiobegroting niet wordt "opgeplust". Het nadeel is dat er verschillende geldstromen vanuit gemeenten ontstaan voor regionale projecten die niet transparant en lastig controleerbaar zijn en in de beleving wel voor de Stedendriehoek worden uitgegeven en daaraan worden toegeschreven. De regio heeft hier dan echter geen sturing op en kan geen afweging meer maken noch (financieel) rapporteren of verantwoording dragen. De functie van de begroting (gemeenteraden!) wordt hiermee uitgehold. Met als uiterste consequentie dat de transparantie en het regionale draagvlak waar we met onze samenwerking voor gaan, verminderen.

Het voorstel is daarom zoveel mogelijk geldstromen met een regionaal karakter via de begroting van de Stedendriehoek te laten verlopen. Bepalend daarbij is de vraag wie subsidieontvanger is want dan ligt daar ook de verantwoording voor het resultaat. Uiteraard zal per project worden bekeken wat het beste past voor beheer, sturing en verantwoording. Redenen zijn o.a. een beter beheer, sturing en verantwoording. Indien de begroting, zoals boven aangegeven, in bepaalde ontwikkelingen niet voorziet, kan in overleg door middel van een begrotingswijziging hier in wel worden voorzien en de gemeenten worden gevraagd bij te dragen op basis van inwoneraantal.

Echter, daar waar gepast, zal per afzonderlijk project, waar sprake is van regionale geldstromen, er afspraken gemaakt worden over middelen, verantwoording en sturing en vanuit waar de regie wordt gevoerd.

Verplichtingen

Op de balans worden alleen verplichtingen opgenomen die voldoen aan de volgende voorwaarden:
de prestatie is geleverd;
de factuur is nog niet ontvangen.

Subsidies

De regio is momenteel ontvanger van subsidies waarvoor gemeenten als alleenstaande partij niet in aanmerking kan komen. De uitvoering van de projecten waarvoor deze subsidies ontvangen worden, ligt bij een derde partij: dat kan een ingehuurd bureau zijn of één of meerdere van de regiogemeenten. In dat geval fungeert de regio in feite als kassier en ligt de primaire verantwoordingsplicht bij de uitvoerder. Daar waar nodig, wordt een en ander met nadere afspraken vastgelegd. Ten aanzien van de accountantscontrole is dan een controleprotocol opgesteld. Het kan ook zijn dat via SiSa wordt gerapporteerd, daarvoor liggen de regels in de beschikking vast.

In de jaarrekening van de regio Stedendriehoek wordt uiteraard gerapporteerd over de feitelijke geldstromen.

Inkoop

De laatste jaren is er meer aandacht gekomen voor inkoopprocedures en bijbehorende wetgeving. Bij een opdracht waar een vervolgoopdracht uit voort kan komen, kan het DB via een apart voorstel met degelijk onderbouwing beslissen om af te wijken van de geldende aanbestedingsregels. Het gaat dan om opdrachten die inclusief het verstrekken van de vervolgoopdracht de grens van € 30.000 net passeren.

Proces/procedure van aanbidding begroting en rekening/advies

Vanuit het bureau Stedendriehoek wordt bij het opstellen van het jaarlijkse vergaderschema van het Dagelijks Bestuur en de regioraad en bestuurlijke carrousels gelijk aangegeven in welke vergaderingen de begroting c.q. de jaarrekening zullen worden behandeld. Op basis daarvan zal eveneens vanuit de Stedendriehoek tijdig initiatief worden ondernomen om vooraf ambtelijk en bestuurlijk advies in te winnen over de te behandelen stukken bij de financiële deskundigen/portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten.

Overigens is het goed er op te wijzen dat in de nieuwe Wet Gemeenschappelijke Regelingen ten aanzien van het onderwerp Financiën enkele essentiële wijzigingen zijn opgenomen. In dat kader wordt gewezen op § 7. Financiën (artikelen 34 t/m 35).

De wijzigingen m.b.t. de financiën hebben hoofdzakelijk betrekking op het volgende:

De inzending van de begroting aan GS dient plaats te vinden vóór 1 augustus (was 15 juli)

Het DB stuurt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan het begrotingsjaar de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten.

Dit is nieuw in de WGR maar door middel van de nota Financieel kader 2015-2018 regio Stedendriehoek wordt hieraan reeds voor een belangrijk deel voldaan. Overigens zal de eerder genoemde nota wel een jaarlijks stuk worden.

Een en ander zal nader verwerkt gaan worden in de nota Financieel kader 2016-2019.

Verder is in artikel 35 van de WGR een lid 6 toegevoegd waarin de artikelen 186 tot en met 213 van de Gemeentewet (Hoofdstukken XII t/m XIV (ged.) van toepassing worden verklaard op de gemeenschappelijke regelingen. Dit aspect zal, ondanks het feit dat Regio Stedendriehoek diverse verordeningen en regelingen kent, bij de herziening van de Regelingen en Verordeningen van de regio, die op dit moment worden geactualiseerd, worden meegenomen.

Vorenstaande passage heeft te maken met de nieuwe WGR. Wanneer deze formeel in werking zal treden is op dit moment (4 december 2014) nog niet bekend, maar mogelijk is dat 1 januari a.s. Mogelijk betekent dit dat het kader nog op enkele onderdelen moet worden aangepast. Uiteraard wordt dat een wijzigingsvoorstel voorgelegd.

Conclusie

In deze notitie is een aantal afspraken opgenomen waaraan de begrotingen van de Stedendriehoek tot en met 2018 moeten voldoen. Hiermee wordt helder voor alle betrokken partijen welke financiële afspraken liggen onder de begroting van de Stedendriehoek. De inhoudelijke ontwikkelingen kunnen middels het jaarlijkse Werkprogramma worden gevolgd en bijgestuurd.